

MANAŽERSKÁ ODPOVĚDNOST V ČASE

Od otroctví ke komplexní udržitelnosti

Mgr. Dušan Kučera, Ph.D., MBA

CENTRUM MANAGEMENTU UDRŽITELNOSTI a ETIKY

Úvodem

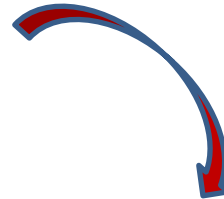

Výchozí otázky:

- Vyvíjí se pojetí manažerské a podnikatelské zodpovědnosti v čase?
- Jak se v čase mění pojetí zodpovědnosti, a proč?

Cíle podnikatelů a manažerů

- Finanční, ekonomické
- Lidé jako prostředek pro dosažení bohatství
- Využívání a zneužívání přírodních zdrojů

- Ekonomické – společenské - environmentální
- Zodpovědnost za budoucí generace
- Komplexní udržitelnost

Fenomén času a management

Předpoklady:

- Čas je pohyb v prostoru (*Aristoteles*)
- Čas pouze ve vztahu k subjektu (I. Kant)
- = Subjekt obsah času nahlíží (přítomnost), vzpomíná (minulost) nebo očekává (budoucnost)
- Přítomnost vyžaduje neempirické překonání (transcendenci) času v souvislostech (G. W. F. Hegel)
- Kontinuita a paměť překonává individuální důsledky v čase – odpovědnost vůči smyslu (E. Husserl)
- Člověk (manažer) v čase pobývá - pracuje (M. Heidegger)
 - = Naše myšlení a zkušenost jsou časem limitovány, čas je nutno využívat
- Činnost člověka musí být v čase hodnotově zobecnována (J. Patočka)
- Čas také musíme (krásně) uspořádat s druhými, kteří nás ovlivňují (J. Sokol)
- Zodpovědný management eviduje, popisuje, interpretuje a kvalitativně vyhodnocuje aktivity v čase (G. Myrdal)
- Pro management není realita řešením, ale úkol pro čas příchozí (A. Anzenbacher)

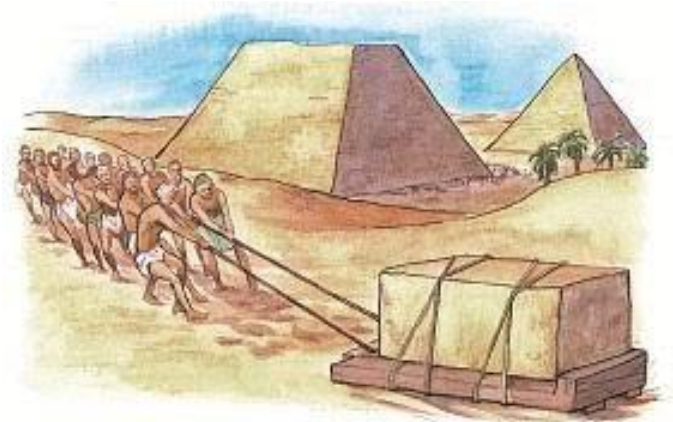
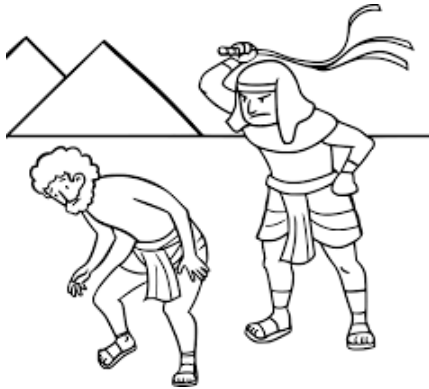
= Manažerské zodpovědné bytí a práce v čase

1. Otrokářství ve starověku

**Absolutní moc
nad otroky**

Otok je majetkem
Nelidské podmínky

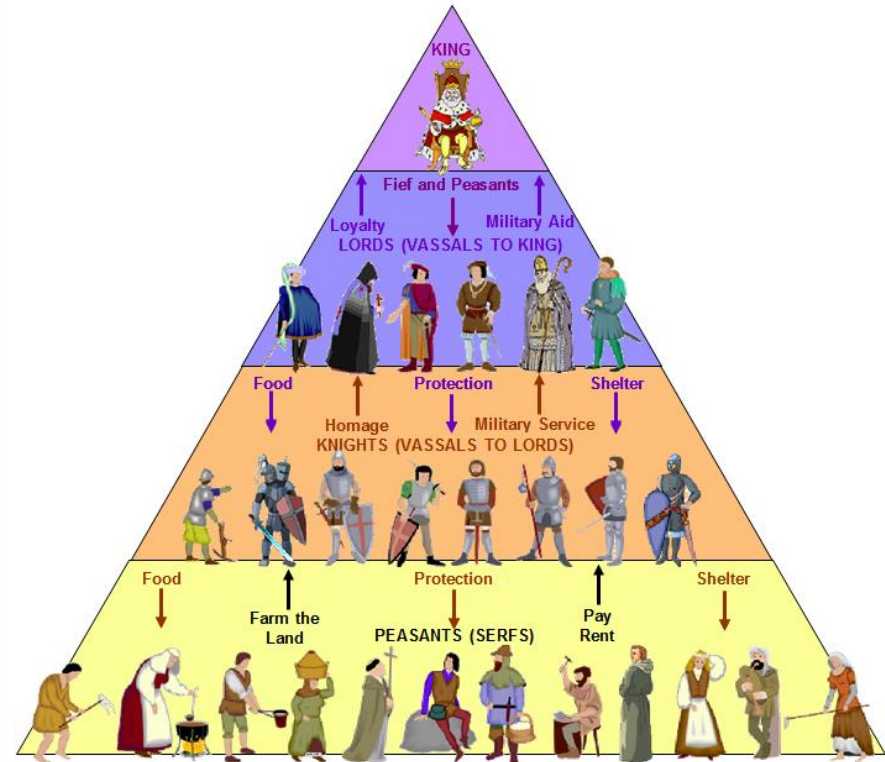
2. Středověké poměry

Moc šlechty a církve
nad poddanými

Majitel /feudál
určuje finanční a pracovní podmínky

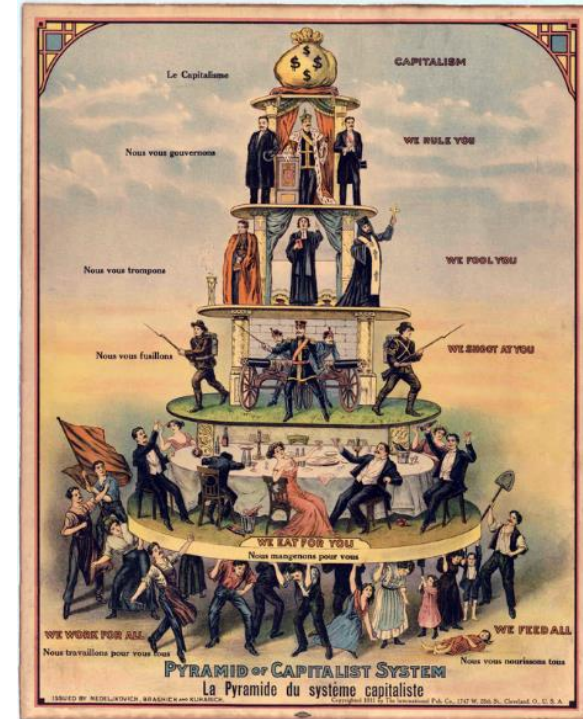
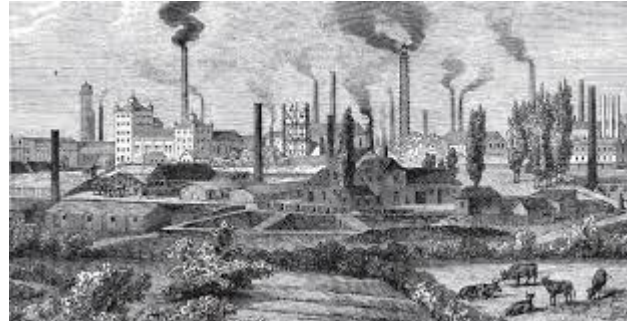
Zdroj: Perry, 2013

3. Podmínky raného kapitalismu 17- 19 st.

Pravomoci majitele a provozovatele

- Kritérium zisku
- Nevýhodné postavení zaměstnanců
- Krátkodobé práce
- Tvrdé pracovní podmínky
- Práce žen a dětí
- Bezohlednost vůči přírodě i společnosti
- Beznadějnost budoucích generací

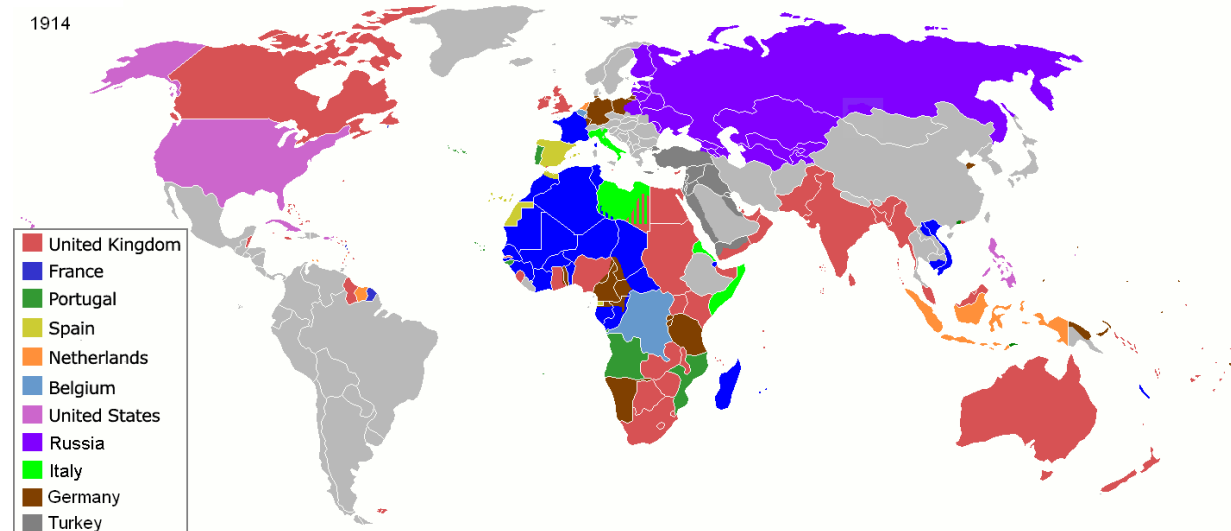

4. Světový kolonialismus 17-19 st.

Kolonialismus

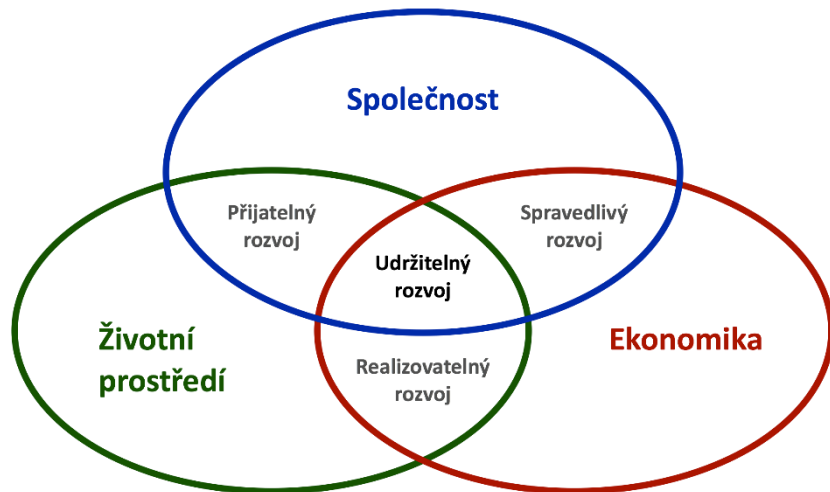
- Kritérium zisku
- Moderní formy otrokářství
- Otrokář otroky kupuje a prodává
- Otrokář vlastní otrokovu práci

5. Společenská zodpovědnost po 1960

Rozšíření manažerské zodpovědnosti

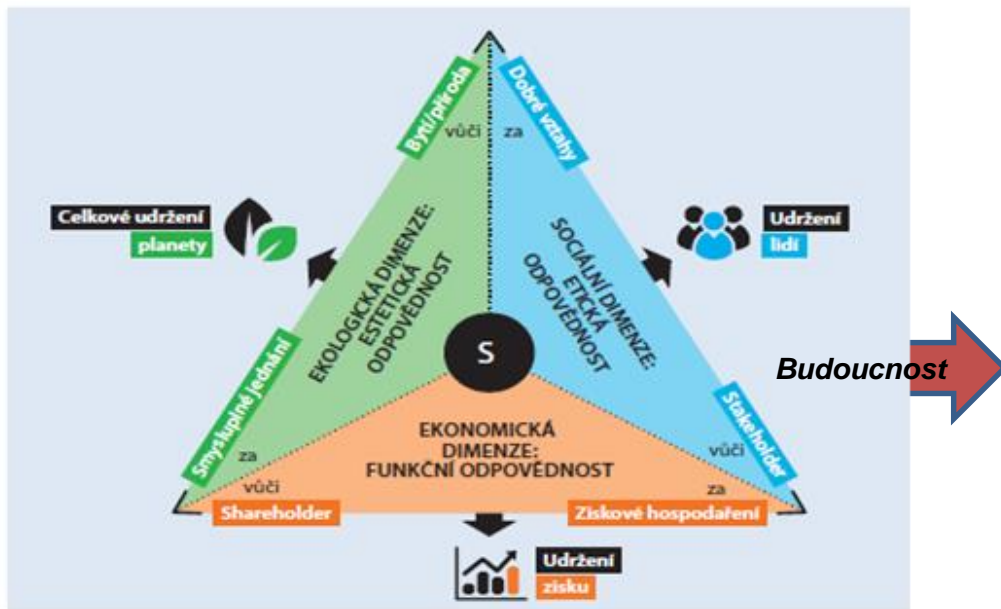
- Ekonomická zodpovědnost firem
- Právní zodpovědnost
- Filantropická zodpovědnost
- Environmentální odpovědnost
- Etická zodpovědnost

6. Zodpovědnost za budoucnost

- Je moje jednání **ekonomicky užitečné?**
- Je moje jednání **sociálně přijatelné?**
- Je moje jednání **ekologicky smysluplné?**
- Je moje jednání **únosné pro budoucí generace?**

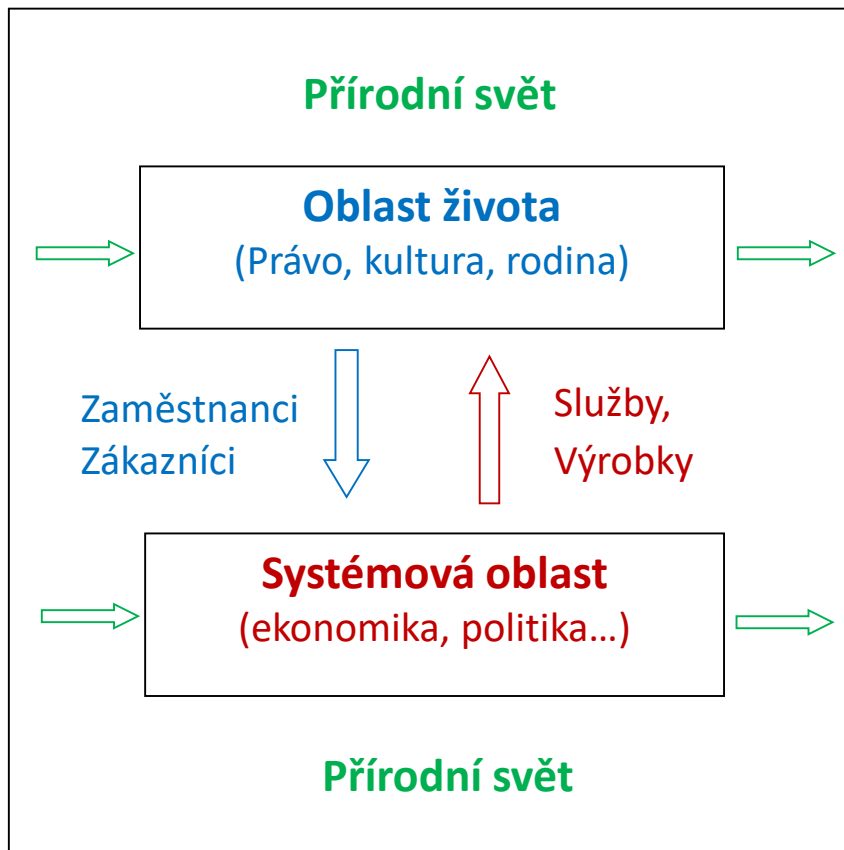

6. Zodpovědnost za budoucnost a udržitelnost

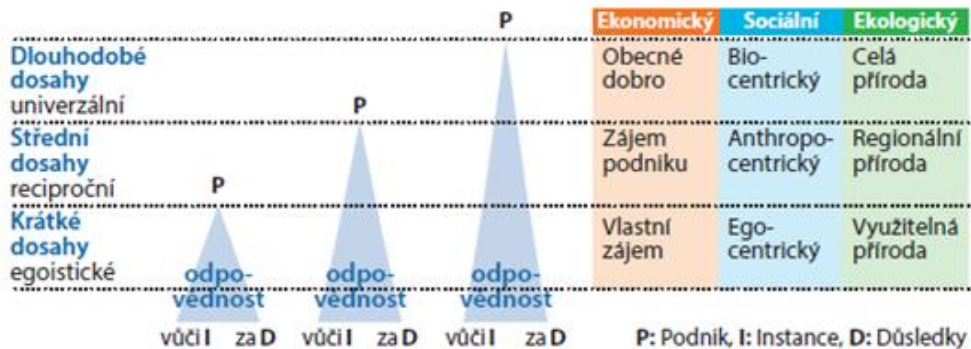

Zdroj: Sustainabledevelopment Transforming our world, 2015

7. Komplexní pojetí manažerské odpovědnosti

8. Manažerská zodpovědnost z pohledu času a dosahu

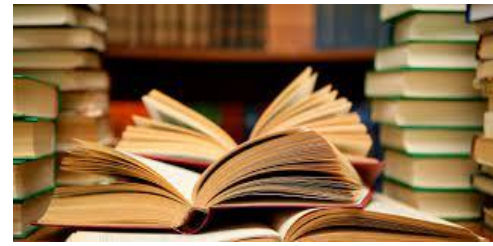
Současné výzvy

- Zabraňovat novodobému otrokářství
- Neznevýhodňovat budoucí generace
- Pečovat o demokratické instituce
- Chránit právní řád
- „péče řádného hospodáře“
- Šetřit přírodní zdroje a klima
- Pěstovat firemní kulturu
- Rozvíjet manažerskou etiku

KVÍZ

1. Vyvíjí se management v čase?
 - a) *Nevyvíjí, je stabilní*
 - b) *Vyvíjí se stále k lepšímu*
 - c) *Časově se vyvíjí, ale hodnotově kolísá*
2. Podle čeho posuzujeme zodpovědnost managementu?
 - a) *Podle finanční efektivity firmy*
 - b) *Podle přínosu celé společnosti*
 - c) *Podle zisku investorů a majitelů*
3. Jaké jsou nejhorší důsledky manažerské nezodpovědnosti
 - a) *Dlouhodobé ničení stability společnosti a přírody*
 - b) *Nízké zisky investorů a majitelů*
 - c) *Poklesy prodeje a růstu ekonomiky*
4. Proč zdůrazňujeme manažerskou zodpovědnost dnes?
 - a) *Je to požadavek EU a OSN*
 - b) *Stabilita společnosti a udržitelnost všech zdrojů*
 - c) *Firmám se to většinou vyplácí*
5. Co obsahují světové cíle udržitelnosti ?
 - a) *Růst bohatství vybraným skupinám podnikatelů a manažerů*
 - b) *Kvalitní vzdělání ve výběrových školách*
 - c) *Dlouhodobě udržitelné zdroje a méně nerovnosti*

Zdroje

Antika (otročtví), Středověké poměry

Hopkins, K. (1981). *Conquerors and Slaves*. Cambridge University Press

Perry, M. (2013). *Western Civilization: A Brief History*, Volume II: From the 1400's. Wadsworth.

Podmínky raného kapitalismu 17- 19 st

Gregory, C. (2000). *The "Survival of the Fittest" and the Origins of Social Darwinism*. Journal of the History of Ideas

Witzel, M. (2012). *A History of Management Thought*. Routledge.

Světový kolonialismus 17-19 st

Dickens, P. (2000). *Social Darwinism: Linking Evolutionary Thought to Social Theory*. Open University Press

Lomba, A. (1998). *Colonialism/Postcolonialism*. Routledge

Společenská zodpovědnost po 1960

Calhoun, M. (2015). *Profits before People: Perversion of the Friedman Doctrine*. Academy of Management Proceedings

Caroll, A. (2009). *A History of Corporate Social Responsibility: Concepts and Practices* Chapter. Oxford University Press

Zodpovědnost za budoucnost a udržitelnost

Rusmish, L. and Sachs, S. (2003). *Lessons from the Failure of the Communist Economic System*. New York: Lexington Books

Schüz, M. (2018). *Applied Business Ethics: Foundations For Study And Daily Practice*. World Scientific.

Komplexní pojetí manažerské odpovědnost (pohledu času a dosahu)

Andreisová, L. & Kučera, D. (2017). *Philosophical Assumptions for Understanding of Civil-Law Liability*. Scientia et Societas, VIII/4, Newton College

Anzenbacher, A. (2010), *Úvod do filosofie*. Portál.

Gasparski, W. (2017). *Ethics and the Future of Capitalism*, Routledge

Hansmann, F. (2010). *Christliche Werte in Wirtschaft und Gesellschaft*. Lit Verlag

Háša, S. (2016). *Co je nového v managementu*. Nová Beseda.

Kučera, D. (2020). *A historical approach to understanding values and its importance for corporate responsibility*. Book chapter in: Values and Corporate Responsibility. Palgrave Macmillan

Lee, E., Preston, & James, E. (2012). *Post, Private Management and Public Policy: The Principle of Public Responsibility*. Stanford University Press.

Myrdal, G. (1988). *Objectivity in social Research*. Wesleyan University Press

Sokol, J. (2019). *Čas a rytmus*. Oykoymen

Sustainabledevelopment Transforming our world. (2015). *The 2030 Agenda for Sustainable development*. <http://www.sustainabledevelopment.org>.